

REGOLAMENT (KE) Nru 80/2009 TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL**tal-14 ta' Jannar 2009****dwar Kodiċi ta' Kondotta għal sistemi ta' riservazzjoni kompjuterizzata u li jhassar ir-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 2299/89****(Test b'rilevanza għaż-ŻEE)**

IL-PARLAMENT EWROPEW U L-KUNSILL TA' L-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidraw it-Trattat li jistabbilixxi l-Komunitajiet Ewropej, u b'mod partikolari l-Artikoli 71 u 80(2), tiegħu,

Wara li kkunsidraw il-proposta tal-Kummissjoni,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew ⁽¹⁾,

Wara li kkonsultaw lill-Kumitat tar-Reġjuni,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kontrollur Ewropew għall-Protezzjoni tad-Data ⁽²⁾,

Filwaqt li jaġixxu skond il-proċedura stabbilita fl-Artikolu 251 tat-Trattat ⁽³⁾,

Billi:

- (1) Ir-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 2299/89 ta' l-24 ta' Lulju 1989 dwar kodiċi ta' kondotta għal sistemi ta' riservazzjoni kompjuterizzata ⁽⁴⁾ ta' kontribut kbir biex jiżgura kondizzjonijiet ġusti u mhux preferenzjali għat-trasportaturi bl-ajru f'sistema ta' riservazzjoni kompjuterizzata (minn hawn 'il quddiem imsejha "CRS"), u b'hekk jiġu mharsa l-interessi tal-konsumaturi.
- (2) Sehem importanti tar-riservazzjonijiet ta' l-ajru għadu jsir permezz ta' CRSs.
- (3) Żviluppi teknoloġiċi u tas-suq jippermettu simplifikazzjoni sostanzjali tal-qafas leġislativ billi jagħtu aktar flessibilità lill-bejjiegha tas-sistema u t-trasportaturi bl-ajru biex jinnegozjaw it-tariffi tar-riservazzjoni u l-kontenut tan-nol. Dan għandu jippermettilhom jadattaw b'mod flessibbli għall-bżonnijiet u t-talbiet ta' l-aġenti ta' l-ivvjaġġar u l-konsumaturi u biex iqassmu b'mod aktar effiċjenti l-prodotti tagħhom tat-trasport.
- (4) Madankollu, fil-kuntest attwali tas-suq jibqa' meħtieġ li jinżammu ċerti dispożizzjonijiet dwar is-CRSs, sakemm ikun fihom prodotti tat-trasport, sabiex ikun prevenut l-abbuż tal-kompetizzjoni u jiġi żgurat il-forniment ta' tagħrif new-trali lill-konsumatur.

(5) Meta trasportaturi prinċipali jirrifjutaw li jipprovdu l-istess tagħrif dwar skedi, nollijiet u aċċess għal sistemi oħra barra dawk tagħhom stess, u jirrifjutaw li jaċċettaw riservazzjonijiet magħmula permezz ta' dawk is-sistemi, dan jista' jgħawweġ serjament il-kompetizzjoni bejn CRSs.

(6) Huwa meħtieġ li tinżamm kompetizzjoni effettiva bejn trasportaturi parteċipanti u trasportaturi prinċipali u li jiġi żgurat ir-rispett tal-prinċipju ta' non-diskriminazzjoni bejn trasportaturi bl-ajru, irrispettivament mill-partecipazzjoni tagħhom fis-CRS.

(7) Sabiex jiġu żgurati pattijiet ta' kompetizzjoni trasparenti u paragonabbli fis-suq, it-trasportaturi prinċipali għandhom ikunu sugġetti għal regoli speċifiċi.

(8) Il-bejjiegha tas-sistema għandhom jisseparaw b'mod ċar is-CRSs minn kwalunkwe sistema interna ta' linja ta' l-ajru jew minn kwalunkwe tip ieħor ta' sistema ta' riservazzjoni u għandhom iżommu lura milli jirriservaw faċilitajiet ta' distribuzzjoni għat-trasportaturi prinċipali tagħhom, sabiex jiġi evitat li trasportatur prinċipali jkun jista' jkollu aċċess privilegġat għas-CRSs.

(9) Sabiex jitharsu l-interessi tal-konsumaturi, huwa meħtieġ li jiġi ppreżentat lill-utenti viżwal inizjali ta' CRS mhux preferenzjali u li jiġi żgurat li t- tagħrif dwar it-trasportaturi parteċipanti kollha jkun aċċessibbli b'mod indaqs sabiex ma jiġix favorit trasportatur wiehed kontra l-ieħor.

(10) L-użu ta' viżwali mhux preferenzjali jzid it-trasparenza ta' prodotti u servizzi tat-trasport offruti mit-trasportaturi parteċipanti u jgħolli l-kunfidenza tal-konsumatur.

(11) Il-bejjiegha tas-sistema għandhom jiżguraw li d-data kummerċjali tas-CRS tkun disponibbli għat-trasportaturi parteċipanti kollha minghajr diskriminazzjoni, u l-fornituri tat-trasport m'għandhomx ikunu jistgħu jużaw tali data sabiex jinfluwenzaw b'mod mhux debitu l-għażla ta' l-aġent ta' l-ivvjaġġar jew l-għażla tal-konsumatur.

(12) Ftehimiet bejn l-abbonati u l-bejjiegh tas-sistema dwar il-Listi ta' Data dwar Tagħrif tal-Kummerċjalizzazzjoni (MIDT) jistgħu jinkludu skema ta' kumpens għall-vantaġġ ta' l-abbonati.

(13) Għandu jiġi ffaċilitat il-forniment ta' tagħrif dwar servizzi ferrovjarji jew servizzi ferrovjarji u tal-ajru flimkien fuq il-viżwal CRS.

⁽¹⁾ ĠU C 224, 30.8.2008, p. 57.

⁽²⁾ ĠU C 233, 11.9.2008, p. 1.

⁽³⁾ L-Opinjoni tal-Parlament Ewropew tal-4 ta' Settembru 2008 (għadha mhix ippubblikata fil-Ġurnal Uffiċjali) u d-Deċizzjoni tal-Kunsill tas-16 ta' Diċembru 2008

⁽⁴⁾ ĠU L 220, 29.7.1989, p. 1.

- (14) Skond ir-Regolament (KE) Nru 1008/2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ta' l-24 ta' Settembru 2008 dwar regoli komuni għall-funzjonament tas-servizzi bl-ajru fil-Komunità (tfassil mill-ġdid) ⁽¹⁾, it-trasportaturi bl-ajru għandhom jipubblikaw in-nollijiet tagħhom, inklużi t-taxxi kollha applikabbli, u l-hlasijiet, il-hlasijiet addizzjonali u t-tariffi li huma inevitabbli u prevedibbli. Il-viżwali tas-CRS għandhom jiprovdu tagħrif dwar nollijiet inklussivi ta' kategoriji ta' l-istess prezz biex jiġi żgurat li l-aġenti ta' l-ivvjaġġar ikunu jistgħu jikkomunikaw dak it-tagħrif lill-klijenti tagħhom.
- (15) Tagħrif dwar servizzi tal-karozzi tal-linja għall-prodotti tat-trasport bl-ajru jew prodotti tat-trasport bil-ferrovija inkorporati flimkien ma' prodotti tat-trasport bl-ajru għandu, fil-gejjieni, jidher fil-viżwal prinċipali tas-CRSs.
- (16) Fil-gejjieni, is-CRS għandhom jiġu mhegġa sabiex, fil-gejjieni, jinkludu tagħrif li jinftiehem faċilment dwar l-emissjonijiet tas-CO₂ u dwar il-konsum tal-fjuwil tat-titjira. Dan għandu jintwera permezz ta' *data* dwar il-medja tal-konsum tal-fjuwil għal kull persuna f'litri/100 km u l-medja ta' emissjonijiet ta' CO₂ għal kull persuna fi grammi/km, u jista' jiġi qabbel mad-data ta' l-ahjar konnessjoni alternattiva bil-ferrovija/karozza tal-linja għal vjaġġi ta' inqas minn hames sigħat.
- (17) Trasportaturi bl-ajru mill-Komunità u minn pajjiżi terzi għandhom jingħataw trattament indaqs fir-rigward tas-servizzi CRS.
- (18) Sabiex tiġi żgurata l-applikazzjoni korretta ta' dan ir-Regolament, il-Kummissjoni għandu jkollha s-setgħat xierqa ta' infurzar, inkluża l-possibbiltà li tinvestiga ksur, kemm fuq l-inizjattiva tagħha stess jew abbażi ta' lment, sabiex tordna l-imprizi kkonċernati biex itemmu tali ksur u biex timponi multi.
- (19) Il-Kummissjoni għandha tissorvelja regolarment l-applikazzjoni ta' dan ir-Regolament u b'mod partikolari l-effettività tiegħu fil-prevenzjoni ta' Prattiki anti-kompetittivi u diskriminatorji fis-suq għad-distribuzzjoni ta' sevizzi ta' l-ivvjaġġar permezz tas-CRSs, b'mod partikolari meta titqies il-preżenza ta' trasportaturi b'rabtiet mill-qrib ma' bejjiegha tas-sistema.
- (20) Dan ir-Regolament huwa mingħajr preġudizzju għall-applikazzjoni ta' l-Artikoli 81 u 82 tat-Trattat. Dan ir-Regolament huwa kumplimentari għar-regoli ġenerali dwar il-kompetizzjoni li jibqgħu applikabbli bis-shih għal abbuż tal-kompetizzjoni bħal ksur ta' l-antitrust jew abbużi ta' pożizzjoni dominanti.
- (21) Il-harsien ta' l-individwi fir-rigward ta' l-ipproċessar ta' data personali huwa rregolat bid-Direttiva 95/46/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ta' l-24 ta' Ottubru 1995 dwar il-protezzjoni ta' individwi fir-rigward ta' l-ipproċessar ta' data personali u dwar il-moviment liberu ta' dik id-data ⁽²⁾. Id-dispożizzjonijiet ta' dan ir-Regolament jiddettaljaw u jikkomplementaw id-Direttiva 95/46/KE fir-rigward ta' l-attivitàjiet ta' CRS.

- (22) Ir-Regolament (KE) Nru 2299/89 għandu jithassar,

ADOTTAW DAN IR-REGOLAMENT:

TAQSIMA 1

DISPOŻIZZJONIJIET INTRODUTTORJI

Artikolu 1

Suġġett u kamp ta' applikazzjoni

Dan ir-Regolament għandu japplika għal kwalunkwe sistema ta' riservazzjoni kompjuterizzata ("CRS"), sa fejn ikun fiha prodotti ta' trasport bl-ajru, meta offruti għal użu jew użati fil-Komunità.

Dan ir-Regolament għandu japplika wkoll għall-prodotti tat-trasport ferrovjarju, li jkunu inkorporati flimkien mal-prodotti tat-trasport bl-ajru fil-viżwali ewlieni ta' CRS meta offruti għall-użu jew użati fil-Komunità.

Artikolu 2

Definizzjonijiet

Għall-iskopijiet ta' dan ir-Regolament, għandhom japplikaw id-definizzjonijiet li ġejjin:

1. "prodott tat-trasport" tfisser il-garr ta' passigġieri bejn żewġ ajruporti jew stazzjonijiet ferrovjarji;
2. "servizzi skedati bl-ajru" tfisser serje ta' titjiriet li jkollhom dawn il-karatteristiċi kollha li ġejjin:
 - (a) fuq kull titjira, postijiet u/jew kapaċità tat-trasport tal-merkanzija u/jew posta jkunu disponibbli għax-xiri individwali mill-pubbliku (kemm direttament mit-trasportatur bl-ajru u kemm mill-aġenti awtorizzati tiegħu);
 - (b) tkun operata sabiex isservi traffiku bejn l-istess żewġ ajruporti jew aktar:
 - skond skeda pubblikata; jew
 - bit-titjiriet tant regolari jew spissi li jikkostitwixxu serje sistematika li tista' tingharaf;
3. "nollijiet" tfisser il-prezzijiet li għandhom jithallsu mill-passigġieri lil trasportaturi bl-ajru, operaturi tat-trasport ferrovjarju, l-aġenti tagħhom jew bejjiegha ohra tal-biljetti għat-trasport ta' dawk il-passigġieri permezz ta' servizzi ta' trasport u kwalunkwe kondizzjonijiet li taħthom japplikaw dawk il-prezzijiet, inklużi r-remunerazzjoni u l-kondizzjonijiet offruti lill-aġenzija u servizzi awżiljarji ohra;

⁽¹⁾ ĠU L 293, 31.10.2008, p. 3.

⁽²⁾ ĠU L 281, 23.11.1995, p. 31

4. "sistema ta' riservazzjoni kompjuterizzata" jew "CRS" tfisser sistema kompjuterizzata li fiha tagħrif dwar, fost l-oħrajn, skedi, disponibbiltà u nollijiet, ta' aktar minn trasportatur bl-ajru wiehed, bil-facilitajiet jew minghajrhom li jagħmlu riservazzjonijiet jew johorġu biljetti, sa fejn uhud minn dawn is-servizzi jew dawn is-servizzi kollha jkunu disponibbli għall-abbonati;
5. "bejjieġ tas-sistema" tfisser kull entità u l-affiljati tagħha li tkun jew ikunu responsabbli għall-operazzjoni jew il-kummerċjalizzazzjoni ta' CRS;
6. "facilitajiet ta' distribuzzjoni" tfisser il-facilitajiet ipprovduti minn bejjieġ ta' sistema għall-forniment tat- tagħrif dwar skedi ta' trasportaturi bl-ajru u ta' operaturi tat-trasport ferrovjarju, disponibbiltà, nollijiet u servizzi relatati u biex isiru r-riservazzjonijiet u/jew jinħarġu biljetti, u għal kwalunkwe servizzi relatati oħra;
7. "trasportatur prinċipali" tfisser kull trasportatur bl-ajru jew operatur tat-trasport ferrovjarju li direttament jew indirettament, wahdu jew flimkien ma' oħrajn, jikkontrolla, jew jipparteċipa fil-kapital bi drittijiet jew rappreżentazzjoni fuq il-bord tad-diretturi, il-bord ta' kontroll jew xi entità oħra ta' tmexxija ta' bejjieġ tas-sistema, kif ukoll ta' kwalunkwe trasportatur bl-ajru jew ta' operatur tat-trasport ferrovjarju li huwa jikkontrolla;
8. "parteċipazzjoni fil-kapital bi drittijiet jew rappreżentazzjoni fuq il-bord tad-diretturi, il-bord ta' kontroll jew xi entità oħra ta' tmexxija ta' bejjieġ tas-sistema" tfisser investiment li miegħu huma marbuta drittijiet jew rappreżentazzjoni fuq il-bord tad-diretturi, il-bord ta' kontroll jew xi entità oħra ta' tmexxija ta' bejjieġ tas-sistema, u li jagħti l-possibiltà li, wahdu jew flimkien ma' oħrajn, jeżerċita influwenza deċiżiva fuq it-tmexxija tan-negozju ta' bejjieġ ta' sistema;
9. "kontroll" tfisser relazzjoni magħmula minn jeddijiet, kuntratti jew kwalunkwe mezz iehor li, separatament jew b'mod kongunt u li meta jitqiesu l-konsiderazzjonijiet ta' fatt jew ta' liġi involuti, jagħtu l-possibiltà li tiġi eżerċitata influwenza deċiżiva fuq xi impriza, b'mod partikolari permezz ta':
 - (a) s-sjeda jew id-dritt li jintużaw l-assi kollha ta' impriza, jew parti minnhom;
 - (b) jeddijiet jew kuntratti li jagħtu influwenza deċiżiva fuq l-għamla, l-votazzjonijiet jew id-deċiżjonijiet tal-korpi ta' xi impriza;
10. "trasportatur parteċipant" tfisser trasportatur bl-ajru jew operatur tat-trasport ferrovjarju li jkollu ftehim ma' bejjieġ tas-sistema għad-distribuzzjoni ta' prodotti tat-trasport permezz ta' CRS;
11. "abbonat" tfisser persuna jew impriza, hliet trasportatur parteċipanti, li tuża CRS taht kuntratt ma' bejjieġ tas-sistema bl-iskop li tagħmel riservazzjonijiet ta' prodotti ta' trasport bl-ajru u prodotti relatati fisem xi klijent;
12. "viżwal ewlieni" tfisser il-viżwal newtrali komprensiv ta' data dwar servizzi tat-trasport bejn żewġt ibliet, f'perjodu ta' żmien speċifiku;
13. "biljett" tfisser dokument validu li jagħti dritt ta' trasport, jew l-ekwivalenti f'forma mhux fuq il-karta, mahruġ jew awtorizzat mit-trasportatur bl-ajru, l-operatur tat-trasport ferrovjarju jew minn aġent awtorizzat;
14. "prodotti miġbura" tfisser kumbinazzjonijiet prestabbiliti ta' trasport flimkien ma' servizzi oħra mhux anċillari għat-trasport u offruti bi prezz inklussiv;
15. "tariffa tar-riservazzjoni" tfisser il-prezz li għandu jithallas mit-trasportatur bl-ajru lill-bejjieġha tas-sistema għas-servizzi provduti mis-CRS.

TAQSIMA 2

REGOLI TA' KONDOTTA GHALL-BEJJIEGHA TAS-SISTEMI

Artikolu 3

Relazzjonijiet mal-fornituri tat-trasport

1. Bejjieġ tas-sistema m'għandux:
 - (a) jorbot kondizzjonijiet iġusti u/jew mhux ġustifikati ma' kwalunkwe kuntratt ma' trasportatur parteċipant jew jehtieg l-aċċettazzjoni ta' kondizzjonijiet ulterjuri li, min-natura tagħhom jew skond l-użu kummerċjali, ma jkollhom ebda rabta mal-parteċipazzjoni fis-CRS tiegħu;
 - (b) jagħmel bħala kondizzjoni ta' parteċipazzjoni fis-CRS tiegħu li trasportatur parteċipant ma jkunx jista' fl-istess żmien ikun parteċipant f'sistema oħra jew li trasportatur parteċipant ma jkunx jista' juża liberament sistemi ta' riservazzjoni alternattivi bħal sistema ta' riservazzjoni fuq l-Internet u ċentri tat-telefonu tiegħu stess.
2. Bejjieġ tas-sistema għandu jdahhal u jipproċessa data mogħtija minn trasportaturi parteċipanti bl-istess attenzjoni u pronteza, soġġett biss għal-limitazzjonijiet tal-metodu ta' dhul magħżul minn trasportaturi parteċipanti individwali.
3. Bejjieġ ta' sistema għandu jiżvela pubblikament, hliet jekk dan ikun diġà ġie żvelat, l-eżistenza u l-ammont ta' ishma kapitali diretti jew indiretti ta' trasportatur bl-ajru jew operatur tat-trasport ferrovjarju f'bejjieġ tas-sistema, jew ta' bejjieġ ta' sistema fi trasportatur bl-ajru jew operatur tat-trasport ferrovjarju.

Artikolu 4

Facilitajiet tad-distribuzzjoni

1. Bejjiegħ tas-sistema m'għandux jirriserva xi proċedura speċifika ta' dħul u/jew proċessar, jew xi faċilità ta' distribuzzjoni oħra, jew kwalunkwe bidliet għal dawn, għal trasportatur parteċipant wiehed jew aktar, inkluż it-trasportatur(i) prinċipali tiegħu. Il-bejjiegħ tas-sistema għandu jipprovdi tagħrif dwar bidliet fil-facilitajiet ta' distribuzzjoni tiegħu u fil-proċeduri ta' dħul/proċessar għat-trasportaturi parteċipanti kollha.

2. Bejjiegħ tas-sistema għandu jiżgura li l-facilitajiet ta' distribuzzjoni tiegħu jkunu separati, mill-anqas permezz ta' software u b'mod ċar u verifikabbli, mill-inventarju privat u l-facilitajiet ta' ġestjoni u kummerċjalizzazzjoni ta' kwalunkwe trasportatur.

Artikolu 5

Viżwal

1. Bejjiegħ tas-sistema għandu jipprovdi viżwal jew viżwali ewlenin għal kull tranzazzjoni individwali permezz tas-CRS tiegħu u għandu jinkludi fih id-data pprovdata minn trasportatur parteċipant b'mod newtrali u komprensiv u mingħajr diskriminazzjoni jew preferenzi. Il-kriterji li għandhom jintużaw fil-prijoritizzazzjoni m'għandhomx ikunu bbażati fuq xi fattur direttament jew indirettament relatat ma' l-identità ta' trasportatur u għandhom jiġu applikati fuq bażi mhux diskriminatorja għat-trasportatur parteċipant kollha. Il-viżwal jew viżwali ewlenin m'għandhomx jiżgwidaw lill-utent, għandhom ikunu aċċessibbli faċilment u għandhom iħarsu r-regoli stipulati fl-Anness I.

2. Fil-każ ta' tagħrif provdut minn CRS lill-konsumatur, l-abbonat għandu juża viżwal newtrali skond il-paragrafu 1 hlief jekk viżwal ieħor ikun meħtieġ biex jissodisfa l-preferenza indikata minn xi konsumatur.

3. Titjiriet operati minn trasportatur bl-ajru soġġetti għal projbizzjoni ta' operar skond ir-Regolament (KE) Nru 2111/2005 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ta' l-14 ta' Diċembru 2005 dwar l-istabbiliment ta' lista Komunitarja ta' kumpanniji ta' l-ajru li huma suġġetti għal projbizzjoni ta' operar fil-Komunità u li jinforma lill-passiġġieri tat-trasport bl-ajru dwar l-identità tal-kumpannija ta' l-ajru li topera ⁽¹⁾ għandhom ikunu identifikati b'mod ċar u speċifiku fil-viżwal.

4. Il-bejjiegħ tas-sistema għandu jintroduċi simbolu speċifiku fil-viżwal tas-CRS li għandu jkun identifikat mill-utenti għal skopijiet ta' tagħrif dwar l-identità tal-kumpannija ta' l-ajru li topera skond l-Artikolu 11 tar-Regolament (KE) 2111/2005.

5. Dan l-Artikolu m'għandux japplika għal CRS użat minn trasportatur bl-ajru, jew operatur tat-trasport ferrovjarju, jew grupp ta' trasportatur bl-ajru, jew ta' operatur tat-trasport ferrovjarju, fl-uffiċċju jew l-uffiċċji tagħhom stess u fil-punti tal-bejgħ jew fil-websajts tagħhom stess identifikati b'mod ċar bħala tali.

(¹) ĠU L 344, 27.12.2005, p. 15.

Artikolu 6

Relazzjonijiet ma' l-abbonati

1. Bejjiegħ tas-sistema m'għandux jagħmel kondizzjonijiet inġusti u/jew mhux ġustifikati għal kuntratt ma' abbonat, bħal projbizzjoni lil abbonat milli jabbona għal jew juża kwalunkwe sistema jew sistemi oħra, li jeħtieġu l-aċċettazzjoni ta' kondizzjonijiet supplimentari li m'għandhom l-ebda rabta ma' l-abbonament fis-CRS tiegħu, jew jimponi obbligu li jaċċetta offerta ta' tagħmir tekniku jew software.

2. Meta abbonat ikun intrapriża awtonoma li timpjega anqas minn 50 persuna u li l-fatturat annwali tiegħu u/jew it-total tal-karta tal-bilanċ annwali ma jkunx jeċċedi l-EUR 10 miljuni, dan jista' jitermina l-kuntratt tiegħu ma' bejjiegħ tas-sistema billi jagħti avviż, li mhux meħtieġ jeċċedi tliet xhur, biex jiskadi mhux qabel it-tmiem ta' l-ewwel sena ta' dak il-kuntratt. F'dan il-każ, bejjiegħ tas-sistema m'għandux ikun intitolat li jiehu lura aktar milli l-ispejjeż direttament relatati mat-terminazzjoni tal-kuntratt.

Artikolu 7

Listi ta' Data dwar Tagħrif tal-Kummerċjalizzazzjoni ("MIDT")

1. Il-bejjiegħa tas-sistema jistgħu jagħmlu disponibbli kwalunkwe data kummerċjali, data dwar riservazzjoni jew data dwar bejgħ kemm-il darba tali data tkun offruta bl-istess prontezza u fuq bażi mhux diskriminatorja lit-trasportatur parteċipant kollha, inklużi trasportatur prinċipali. Id-data tista' u, fuq talba, għandha tkopri t-trasportatur parteċipant u/jew abbonati kollha;

2. It-trasportatur parteċipant m'għandhomx jużaw data bħal din sabiex jinfluwenzaw l-għażla ta' l-abbonat.

3. Meta tali data tirriżulta mill-użu ta' facilitajiet ta' distribuzzjoni ta' CRS minn abbonat stabbilit fil-Komunità, din ma għandha tinkludi l-ebda identifikazzjoni direttament jew indirettament ta' dak l-abbonat hlief jekk l-abbonat u l-bejjiegħ tas-sistema jaqblu dwar il-kundizzjonijiet għall-użu xieraq ta' data bħal din. Dan japplika wkoll għall-provvista ta' tali data mill-bejjiegħa ta' sistema lil kwalunkwe parti oħra għall-użu minn din il-parti minbarra għal hlas ta' kontijiet.

4. Ftehimiet bejn l-abbonat(i) u l-bejjiegħ(a) tas-sistema dwar l-MIDT għandhom jitqiegħdu għad-dispożizzjoni tal-pubbliku.

Artikolu 8

Trattament ekwivalenti f'pajjiżi terzi

1. Mingħajr preġudizzju għall-ftehimiet internazzjonali li fihom huma parti l-Kummissjoni jew l-Istati Membri, meta t-trattament ta' trasportatur bl-ajru Komunitarji minn bejjiegħ tas-sistema li jopera f'pajjiż terz ma jkunx ekwivalenti għat-trattament ta' trasportatur parteċipant mill-pajjiż terz fir-rigward ta' kwalunkwe materja f'dan ir-Regolament, il-Kummissjoni tista' teħtieġ il-bejjiegħa tas-sistema kollha li joperaw fil-Komunità li jittrattaw it-trasportatur bl-ajru ta' dak il-pajjiż terz bl-istess mod li huwa ekwivalenti għat-trattament ta' trasportatur bl-ajru Komunitarji f'dak il-pajjiż terz.

2. Il-Kummissjoni għandha timmoniterja l-applikazzjoni tat-trattament diskriminatorju jew mhux ekwivalenti tal-kumpaniji ta' l-ajru tal-Komunità mill-bejjiegha tas-sistema fil-pajjiżi terzi. Fuq talba ta' Stat Membru jew fuq l-inizjattiva tagħha stess, il-Kummissjoni għandha tinvestiga każijiet potenzjali ta' diskriminazzjoni kontra trasportaturi bl-ajru tal-Komunità f'CRSs ta' pajjiżi terzi. Fejn tinstab tali diskriminazzjoni, qabel ma tittiehed deċiżjoni, il-Kummissjoni għandha tinforma lill-Istati Membri u l-partijiet interessati u fittex il-kummenti tagħhom, inkluż biż-żamma ta' laqgħa ta' esperti rilevanti mill-Istati Membri.

TAQSIMA 3

REGOLI TA' KONDOTTA GĦALL-FORNITURI TAT-TRASPORT

Artikolu 9

Data provduta minn trasportaturi parteċipanti

Trasportaturi parteċipanti, u intermedjarji li jitrattaw id-data, għandhom jiżguraw li d-*data* li jipprezentaw lil CRS tkun preċiża u li d-*data* tippermetti lill-bejjiegh tas-sistema li jirrispetta r-regoli stabbiliti fl-Anness I.

Artikolu 10

Regoli speċifiċi għat-trasportaturi prinċipali

1. It-trasportatur prinċipali ma għandux, suġġett għar-reċiproċità hekk kif imsemmija fil-paragrafu 2, jiddiskrimina kontra CRS kompetitur billi jirrifjuta li jipprovi lil dan ta' l-aħhar, fuq talba u bl-istess prontezza, l-istess data dwar skedi, nollijiet u disponibbiltà dwar il-prodotti tiegħu tat-trasport bħal dawk li dan jipprovi lis-CRS tiegħu, jew li jiddistribwixxi l-prodotti tat-trasport tiegħu permezz ta' CRS ieħor, jew billi jirrifjuta li jaċċetta jew jikkonferma bl-istess prontezza riservazzjoni magħmula permezz ta' CRS kompetitur għal xi wiehed mill-prodotti tat-trasport tiegħu li jkun distribwit permezz tas-CRS tiegħu. It-trasportatur prinċipali għandu jkun obligat li jaċċetta u li jikkonferma biss dawk il-riservazzjonijiet li jkunu konformi man-nollijiet u kundizzjonijiet tiegħu.

2. CRS li jikkompeti ma għandux jirrifjuta li jzomm data rigward skedi, nollijiet u postijiet disponibbli fir-rigward tas-servizzi tat-trasport offruti minn trasportatur prinċipali u għandu jdahhal u jipproċessa d-data bl-istess attenzjoni u prontezza bħal dik mogħtija lill-klijenti u lill-abbonati l-oħra tagħhom għal kull wiehed mis-swieq, soġġett biss għal-limitazzjonijiet tal-metodu ta' dħul magħżul minn trasportaturi parteċipanti individwali.

3. It-trasportatur prinċipali m'għandux ikun obligat li jaċċetta xi spejjeż f'dan ir-rigward minbarra dawk għal riproduzzjoni tad-data li għandha tingħata u għall-riservazzjonijiet aċċettati. It-tariffa tar-riservazzjoni pagabbli lil CRS għal riservazzjoni aċċettata magħmula skont il-paragrafu 1 għandha tkun konformi mat-tariffa mitluba mill-istess CRS lil trasportaturi parteċipanti oħra għal tranżazzjonijiet ekwivalenti.

4. Trasportatur prinċipali m'għandux, la direttament u lanqas indirettament, jiddiskrimina favur is-CRS tiegħu stess billi jorbot l-użu ta' xi CRS speċifika minn abbonat ma' l-akkwist ta' xi senserija jew inċentiv jew disinċentiv ieħor għall-bejgħ ta' prodotti tat-trasport tiegħu.

5. It-trasportatur prinċipali m'għandux, la direttament u lanqas indirettament, jiddiskrimina favur is-CRS tiegħu stess billi jehtiegħ l-użu ta' xi CRS speċifika minn abbonat għal bejgħ jew hrug ta' biljetti għal kwalunkwe prodott tat-trasport fornut kemm direttament jew indirettament minnu.

TAQSIMA 4

PROTEZZJONI TAD-DATA PERSONALI

Artikolu 11

L-ipproċessar, l-aċċess u l-ħżin ta' data personali

1. Id-data personali miġbura matul l-attivajiet ta' CRS esklusivament għall-fini li ssir riservazzjoni jew jinħarġu biljetti għal prodotti tat-trasport għandha biss tiġi pproċessata b'mod kompattibbli ma' dawn il-finijiet. Fir-rigward ta' l-ipproċessar ta' tali data, bejjiegh tas-sistema għandu jitqies bħala kontrollur tad-data skond l-Artikolu 2(d) tad-Direttiva 95/46/KE.

2. Id-data personali għandha biss tiġi pproċessata sakemm l-ipproċessar huwa meħtieġ għat-tweġiq ta' kuntratt li tiegħu s-suġġett tad-data jkun parti jew sabieq jittiehdu passi fuq talba tas-suġġett tad-data qabel ma jidhol f'kuntratt.

3. Meta jkunu involuti kategoriji speċjali ta' data msemmija fl-Artikolu 8 tad-Direttiva 95/46/KE, tali data għandha biss tiġi pproċessata meta s-suġġett tad-data jagħti l-kunsens esplicitu tiegħu jew tagħha għall-ipproċessar ta' dik id-data fuq bażi infurmata.

4. It- tagħrif taht il-kontroll tal-bejjiegh tas-sistema dwar riservazzjonijiet individwali identifikabbli għandha tiġi maħżuna offline fi żmien tnejn u sebghin siegħa mit-tlestija ta' l-aħhar element fir-riservazzjonitazzjoni individwali u għandha tinqed fi żmien tliet snin. L-aċċess għal tali data għandu jkun permess biss għal raġunijiet ta' tilwim dwar il-kontijiet.

5. Data ta' kummerċjalizzazzjoni, ta' riservazzjoni u ta' bejgħ li ssir disponibbli minn bejjiegh ta' sistema m'għandha tinkludi l-ebda identifikazzjoni, kemm direttament jew indirettament, ta' persuni fiżiċi jew, fejn applikabbli, ta' l-organizzazzjonijiet jew kumpaniji li f'isimhom ikunu qed jagixxu.

6. Fuq talba, abbonat għandu jinforma lill-konsumatur dwar l-isem u l-indirizz tal-bejjiegh tas-sistema, l-għanijiet ta' l-ipproċessar, it-tul taż-żamma tad-data personali u l-mezzi disponibbli għas-suġġett tad-data biex jeżerċita d-drittijiet tiegħu jew tagħha ta' aċċess.

7. Suġġett tad-data għandu jkun intitolat li jkollu aċċess mingħajr hlas għad-data li tirrelata miegħu irrispettivament minn jekk id-data tkunx maħżuna mill-bejjiegh tas-sistema jew mill-abbonat.

8. Id-drittijiet rikonoxxuti f'dan l-Artikolu huma kumplimentari għal u għandhom jeżistu b'żieda mad-drittijiet tas-suġġett tad-data stipulati bid-Direttiva 95/46/KE, bid-dispożizzjonijiet nazzjonali adottati skond l-istess Direttiva u bid-dispożizzjonijiet tal-ftehimiet internazzjonali li għalihom il-Komunità hija parti.

9. Id-dispożizzjonijiet ta' dan ir-Regolament jiddettaljaw u jikkomplementaw id-Direttiva 95/46/KE għall-finijiet imsemmija fl-Artikolu 1. Għajr fejn speċifikat xorta oħra, id-definizzjonijiet ta' dik id-Direttiva għandhom japplikaw. Meta d-dispożizzjonijiet speċifiċi fir-rigward ta' l-ipproċessar tad-data personali fil-kuntest ta' l-attivitajiet ta' CRS stipulati f'dan l-Artikolu ma japplikawx, dan ir-Regolament għandu jkun mingħajr ħsara għad-dispożizzjonijiet ta' dik id-Direttiva u d-dispożizzjonijiet nazzjonali adottati skond l-istess Direttiva u d-dispożizzjonijiet tal-ftehimiet internazzjonali li għalihom il-Komunità hija parti.

10. Fejn bejjiegħ ta' sistema jopera ġabriet ta' data f'kapacitajiet differenti bħal, bħala CRS, jew bħala servizz ospitanti għall-kumpaniji ta' l-ajru, għandhom jittiehdu miżuri tekniċi u organizzattivi biex jiġi evitat li wiehed idur mar-regoli tal-protezzjoni tad-data personali permezz ta' l-interkonnessjoni bejn il-ġabriet ta' data, u biex jiġi żgurat li d-data personali tkun aċċessibbli biss għar-raġuni speċifika li għaliha tkun ingabret.

TAQSIMA 5

AWDITJAR

Artikolu 12

Awditur u rapport awditjat

1. Kull erba' snin u, barra minn hekk, kull meta issir talba mill-Kummissjoni, kull bejjiegħ tas-sistema għandu jressaq rapport ivverifikat b'mod indipendenti bid-dettalji dwar l-istruttura tas-sjieda u dwar il-mudell ta' governanza. L-ispejjeż relatati mar-rapport ivverifikat għandhom jingarru mill-bejjiegħ tas-sistema.

2. Il-bejjiegħ tas-sistema għandu jinforma lill-Kummissjoni bl-identità ta' l-awditur qabel ma tiġi kkonfermata l-ħatra. Il-Kummissjoni tista' togġezzjona u, fi żmien xahrejn u wara konsultazzjoni ma' l-awditur, mal-bejjiegħ tas-sistema u ma' kwalunkwe parti oħra li tiddikjara interess legittimu, għandha tid-deċiedi jekk l-awditur għandux jinbidel jew le.

TAQSIMA 6

KSUR U PENALI

Artikolu 13

Ksur

Fejn il-Kummissjoni, li taġġixxi fuq ilment jew fuq l-inizjattiva tagħha, issib li hemm ksur ta' dan ir-Regolament, hi tista' b'deċiżjoni tirrikjedi l-imprizi jew l-assoċjazzjonijiet ta' l-imprizi kkonċernati jgħibu fit-tmiem dan il-ksur. Investigazzjonijiet dwar ksur possibbli ta' dan ir-Regolament għandhom iqisu b'mod shih ir-riżultati ta' kwalunkwe inkjesta skond l-Artikoli 81 u 82 tat-Trattat.

Artikolu 14

Setgħat investigattivi

Sabiex twettaq id-doveri assenjati lilha b'dan ir-Regolament, il-Kummissjoni tista', sempliċiment b'talba jew b'deċiżjoni, tirrikjedi l-imprizi u l-assoċjazzjonijiet ta' l-imprizi biex jipprovdu t-tagħrif kollu meħtieġ, inkluż il-forniment ta' verifiki speċifiċi b'mod partikolari dwar kwistjonijiet koperti mill-Artikoli 4, 7, 10 u 11.

Artikolu 15

Multi

1. Il-Kummissjoni tista' b'deċiżjoni timponi fuq l-imprizi u l-assoċjazzjonijiet ta' l-imprizi multi ta' mhux aktar minn 10 % tal-fatturat totali fis-sena preċedenti tan-negozju fejn, intenzjonalment jew b'negligenza, jiksru dan ir-Regolament.

2. Il-Kummissjoni tista', b'deċiżjoni, timponi fuq l-imprizi u l-assoċjazzjonijiet ta' l-imprizi multi ta' mhux aktar minn 1 % tal-fatturat totali fis-sena preċedenti tan-negozju fejn, intenzjonalment jew b'negligenza, dawn jipprovdu tagħrif mhux korrett jew mhux komplet jew ma jipprovdux tagħrif fiż-żmien rikjest fi twegħiba għal talba magħmula b'deċiżjoni adottata skond l-Artikolu 14.

3. Fl-iffissar ta' l-ammont tal-multi għandhom jitqiesu kemm il-gravità kif ukoll it-tul ta' żmien tal-ksur.

4. Il-multi m'għandhomx ikunu ta' natura kriminali.

5. Il-Qorti tal-Ġustizzja tal-Komunitajiet Ewropej għandu jkollha ġurisdizzjoni bla limitu biex tirrevedi deċiżjonijiet fejn il-Kummissjoni tkun imponiet multa. Hija tista' thassar, tnaqqas jew iżżid il-multa.

Artikolu 16

Proċeduri

1. Qabel ma tieħu deċiżjonijiet skond l-Artikoli 13 u 15, il-Kummissjoni għandha toħroġ lill-imprizi jew lill-assoċjazzjonijiet ta' l-imprizi kkonċernati dikjarazzjoni ta' l-oġġezzjonijiet u tagħtihom opportunità jipprezentaw l-opinjoni tagħhom bil-miktub u, jekk huma hekk jitolbu, waqt seduta ta' smiegħ.

2. Il-Kummissjoni m'għandhiex tiżvela tagħrif tat-tip kopert mill-obbligu tas-sigriet professjonali li tkun kisbet skond dan ir-Regolament.

Kull persuna li tippreżenta tagħrif lill-Kummissjoni skond dan ir-Regolament għandha b'mod ċar tidentifika kull materjal li tikkunsidra kunfidenzjali, waqt li tagħti raġunijiet, u tipprovi verżjoni separata mhux kunfidenzjali sad-data stabbilita mill-Kummissjoni.

3. Meta l-Kummissjoni tikkunsidra li abbażi tat-tagħrif fil-pussess tagħha m'hemm x raġunijiet biżżejjed biex taġixxi dwar ilment, hija għandha tgharraf lil min jagħmel l-ilment bir-raġunijiet tagħha u tistabbilixxi limitu ta' żmien li fih min jagħmel l-ilment jista' jagħti l-opinjoni tiegħu bil-miktub.

Jekk min jagħmel l-ilment jgħarraf il-fehmiet tiegħu fil-limitu ta' żmien stabbilit mill-Kummissjoni u s-sottomissjonijiet bil-miktub magħmula minn min jagħmel l-ilment ma jwasslux għal valutazzjoni differenti ta' l-ilment, il-Kummissjoni għandha tirrifjuta l-ilment b'deċizzjoni. Jekk min jagħmel l-ilment jonqos li jagħti tagħrif dwar il-fehmiet tiegħu fil-limitu ta' żmien stabbilit mill-Kummissjoni, l-ilment għandu jitiqies li kien irtirat.

Meta l-Kummissjoni tohroġ dikjarazzjoni ta' oġġezzjonijiet, għandha ttipprovdi lil min qed jilmenta b'kopja tal-verżjoni mhux kunfidenzjali u tistipula limitu ta' żmien sa meta min qed jilmenta jkun jista' jressaq il-fehmiet tiegħu bil-miktub.

4. Jekk tintalab dan, il-Kummissjoni għandha tagħti aċċess għall-fajl lill-partijiet li lilhom tkun indirizzat id-dikjarazzjoni ta' oġġezzjonijiet u lil min qed jilmenta. L-aċċess għandu jkun mogħti wara n-notifika tal-istqarrija ta' l-oġġezzjonijiet. Id-dritt ta' aċċess għall-fajl m'għandux jinkludi aċċess għas-sigrieti tan-negożju, tagħrif kunfidenzjali iehor u dokumenti interni tal-Kummissjoni.

5. Jekk il-Kummissjoni tqis li huwa meħtieġ, tista' wkoll tisma' persuni fiżiċi jew ġuridiċi oħra.

TAQSIMA 7

DISPOŻIZZJONIJIET FINALI

Artikolu 17

Tahsir

1. Ir-Regolament (KE) 2299/89 huwa b'dan imħassar.

Dan ir-Regolament għandu jorbot fl-intier tiegħu u jkun direttament applikabbli fl-Istati Membri kollha.

Magħmul fi Strasburgu, l-14 ta' Jannar 2009.

Għall-Parlament Ewropew,
Il-President
H.-G. PÖTTERING

2. Referenzi għar-Regolament li gie mħassar għandhom jinftiehm b'hal referenzi għal dan ir-Regolament u jinqraw skond it-tabella ta' korrelazzjoni stabbilita fl-Anness II.

Artikolu 18

Revizjoni

1. Il-Kummissjoni għandha, fuq bażi regolari, tissorvelja l-applikazzjoni ta' dan ir-Regolament, jekk meħtieġ, bl-assistenza ta' verifiki speċifiċi kif previst fl-Artikolu 14. B'mod partikolari, hija għandha, teżamina l-effettività ta' dan ir-Regolament fl-iżgurar tan-non-diskriminazzjoni u l-kompetizzjoni ġusta fis-suq għal servizzi tas-CRS.

2. Meta jkun il-każ, il-Kummissjoni għandha tirrapporta lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill dwar l-applikazzjoni ta' l-Artikolu 8 dwar it-trattament ekwivalenti fil-pajjiżi terzi u għandha tippromponi kwalunkwe miżura xierqa sabiex jittaffew l-kundizzjonijiet diskriminatorji, inklużi l-konkluzjoni jew il-modifika tal-ftehimiet bilaterali tat-trasport bl-ajru bejn il-Komunità u l-pajjiżi terzi.

3. Sad-29 ta' Marzu 2013, il-Kummissjoni għandha thejji rapport dwar l-applikazzjoni ta' dan ir-Regolament li għandu jivvaluta l-htieġa li jinżamm, jiġi emendat jew jithassar dan ir-Regolament.

Artikolu 19

Dhul fis-seħh

Dan ir-Regolament għandu jidhol fis-seħh fid-29 ta' Marzu 2009.

Għall-Kunsill
Il-President
A. VONDRÁ

ANNEX I

REGOLI APPLIKABBLI GHALL-VIŻWALI EWLENIN

1. Meta l-prezzijiet jintwerew fil-viżwal ewlieni, u/jew meta tintgħażel ordni ibbażata fuq il-prezzijiet, il-prezzijiet għandhom jinkludu n-nollijiet kollha u t-taxxi, l-hlasijiet, il-hlasijiet addizzjonali u t-tariffi kollha applikabbli li għandhom jithallsu lit-trasportatur bl-ajru jew lill-operatur tat-trasport ferrovjarju, u li ma jistgħux jiġu evitati u li jkunu prevedibbli f'dak il-mument li jidhru fuq il-viżwal.
2. M'għandha ssir l-ebda diskriminazzjoni abbazi ta' l-ajruporti jew stazzjonijiet ferrovjarji li jservu l-istess belt meta jiġu stabbiliti u magħżula l-prodotti tat-trasport bejn żewġ ibliet partikolari biex jidhru f'viżwal ewlieni.
3. Titjiriet li ma jkunux servizzi a' l-ajru skedati tghandhom ikunu identifikabbli b'mod ċar. Konsumatur għandu jkun intitolat li, fuq talba, ikollu viżwal ewlieni limitat għal servizzi skedati jew mhux skedati biss.
4. It-titjiriet li jkun fihom waqfiet matul il-vjaġġ għandhom ikunu identifikabbli b'mod ċar.
5. Meta t-titjiriet jiġu operati minn trasportatur bl-ajru li ma jkunx it-trasportatur bl-ajru identifikat mill-kodiċi nominattiv tat-trasportaturi, l-operatur reali tat-titjira għandu jkun identifikat b'mod ċar. Dan ir-rikwiżit għandu jgħodd fil-kazijiet kollha, minbarra l-arrangamenti ad hoc għal żmien qasir.
6. Tagħrif dwar prodotti miġbura m'għandux jidher fil-viżwal ewlieni.
7. Fuq l-għażla ta' l-abbonat, għazliet ta' vjaġġar fil-viżwal ewlieni għandhom ikunu klassifikati skont in-nollijiet jew fl-ordni li ġejja:
 - (i) għazliet ta' vjaġġar bla waqfien skond il-hin tat-tluq;
 - (ii) l-għazliet ta' vjaġġar l-ohra kollha skond it-tul ta' hin totali tal-vjaġġ.
8. Hlief kif stipulat fil-punt 10, l-ebda għażla ta' vjaġġar ma tista' tidher aktar minn darba fi kwalunkwe viżwal ewlieni.
9. Meta għazliet ta' vjaġġar huma klassifikati b'konformità mal-punt 7(i) u (ii), u meta servizzi diretti tal-ferrovija bejn l-istess żewġ ibliet ikunu offruti fis-CRS, ta' l-anqas is-servizz tal-ferrovija jew is-servizz tal-ajru u tal-ferrovija flimkien li jkun ikklassifikat l-ahjar għandu jidher fl-ewwel skrin tal-viżwal ewlieni.
10. Meta żewġ trasportaturi bl-ajru joperaw taht arrangamenti ta' kondivizjoni ta' kodiċi, kull wiehed mit-trasportaturi bl-ajru kkonċernat — mhux aktar minn tnejn — għandu jithalla jkollu viżwal separat li juża l-kodiċi nominattiv tat-trasportatur tiegħu. Meta aktar minn żewġ trasportaturi jkunu involuti, l-għażla taż-żewġ trasportaturi għandha tkun tat-trasportatur li jkun qiegħed fil-fatt jopera t-titjira.

ANNEX II

TABELLA TA' KORRELAZZJONI

Ir-Regolament (KEE) Nru 2299/89	Dan ir-Regolament
Artikolu 1	Artikolu 1
Artikolu 2	Artikolu 2
Artikolu 3(1) u (2)	—
Artikolu 3(3)	Artikolu 3(1)
Artikolu 3(4)	Artikolu 4(1)
Artikolu 3a	Artikolu 10(1) u (3)
Artikolu 4(1)	Artikolu 9
Artikolu 4(2)	—
Artikolu 4(3)	Artikolu 3(2)
l-Artikolu 4a(1) u (2)	Artikolu 4(1)
Artikolu 4a(3)	Artikolu 4(2)
Artikolu 4a(4)	—
Artikolu 5	Artikolu 5
Artikolu 6	L-Artikoli 7 u 11
Artikolu 7	Artikolu 8
Artikolu 8	Artikolu 10(4) u (5)
Artikolu 9	Artikolu 6
Artikolu 9a	Artikoli 5(2) u 11
Artikolu 10	—
Artikolu 11	Artikolu 13
Artikolu 12	Artikolu 14
Artikolu 13	Artikolu 14
Artikolu 14	Artikolu 16(2)
Artikolu 15	Artikolu 14
Artikolu 16	Artikolu 15(1) sa (4)
Artikolu 17	Artikolu 15(5)
Artikolu 18	—
Artikolu 19	Artikolu 16(1) u (5)
Artikolu 20	—
Artikolu 21	—
Artikolu 21a	—
Artikolu 21b	—
Artikolu 22	Artikolu 11
Artikolu 23	Artikolu 18
Anness I	Anness I